ו (יב) [ז]אֵין הַמַּפְטִיר מַפְטִיר עַד שֶׁיִּגְמֹר (ד) הַגּוֹלֵל לִגְלֹל הַסֵּפֶר תּוֹרָה: ז [ח]בְּשַׁבָּת שֶׁהַפָּרָשִׁיּוֹת מְחֻבָּרוֹת, מַפְטִירִין בְּהַפְטָרַת פָּרָשָׁה (יג) שְׁנִיָּה. הַגָּה: (יד) וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן תכ"ח (פ"מ). * וְנָהֲגוּ לְהַזְכִּיר (נו) אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה נְשָׁמוֹת הַמֵּתִים וּלְבָרֵךְ הָעוֹסְקִים בְּצָרְכֵי (ה) צִבּוּר, כָּל מָקוֹם לְפִי מִנְהָגוֹ (שבולי הלקט (פר' פנ)). וְנוֹהֲגִין לוֹמַר אֵב הָרַחֲמִים, (טז) וּבְכָל יוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים בּוֹ 'צִדְקָתְךָ וְצִדְקָתְךָ' אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְכֵן כְּשֶׁיֵּשׁ חֲתָנָה אוֹ מִילָה, וְיֵשׁ מְקוֹמוֹת שֶׁאֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ (יז) כְּשֶׁמְּבָרְכִין (ו) *) הַחַדָּשׁ, מִלְבַד (ו) (יח) בִּימֵי הַסְּפִירָה, וְהוֹלְכִים בְּכָל זֶה אַחַר הַמִּנְהָג:

רפה לְקְרֹא הַפָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וּבוֹ ז' סְעִיפִים:

א [י]אַף עַל פִּי שֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ כָּל הַתּוֹרָה כֻּלָּהּ כָּל שַׁבָּת בְּצִבּוּר, חַיָּב (א) לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ פָּרָשַׁת אוֹתוֹ הַשָּׁבוּעַ (ב) שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד (ו) [א] תַּרְגּוּם, אֲפִלּוּ עֲטָרוֹת (ג) (ג) וְדַיְּבִין (מגלה כג ג): ב [ב]אִם לָמַד

בְּאֵר הַיטֵב

ו (ד) **הַגּוֹלֵל.** כָּתַב בְּשִׁבְלֵי לֶקֶט (סי' ס) בְּשֵׁם הָאֲנָשִׁים שֶׁאֵין לְסַלֵּק סֵפֶר הַהַפְטָרָה עַד אַחַר הַבְּרָכָה כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה וְיִשְׁמַע עַל מָה שֶׁהַמַּפְטִיר, וְכֵן כָּתַב בְּמִשָּׁה מֹשֶׁה (סי' תנה): ז (ה) **צִבּוּר.** בְּרַגְלַיִם שֶׁנֹּהֲגִין לוֹמַר מִי שֶׁבֵּרַךְ לַכֹּהֲנִים, יֹאמְרוּ קֹדֶם אֲשֶׁרֵי, שֶׁלֹּא לְהַפְסִיק בֵּין קְדֻשִּׁישׁ לְאַשְׁרֵי. מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו). וְעַיִן לְקַמָּן סִימָן רצ"ב (סק"ב): (ו) **הַחַדָּשׁ.** וְאֵין מְזַכִּירִין נְשָׁמוֹת רַק לִמְי שֶׁנִּקְבַּר בְּאוֹתוֹ שָׁבוּעַ. מַהֲרִי"ל (מנהגים הלכות ראש חודש): (ו) **בִּימֵי הַסְּפִירָה.** וַאֲפִלּוּ חֹל מִילָה בְּשַׁבָּתוֹת הָהֵם, אֲבָל בְּשֶׁחָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ בְּשַׁבָּת אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ. עַיִן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח):

א (ו) **תַּרְגּוּם.** כָּתַב שְׁלָ"ה (מסכת שבת פרק נר מצוה"ר סי' יד) שֶׁיִּקְרָא כָּל הַפָּרָשָׁה שְׁנֵי פְּעָמִים וְאַחַר כָּךְ הַתַּרְגּוּם עָלֶיהָ וְכֵן כָּתַב דַּ"שׁ"ל (הה"ד בדבי חמודות לקמן), אֲבָל הַלְּחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות ברכות פ"א אות מא) פָּסַק דְּיִקְרָא כָּל פְּסוּק ב' פְּעָמִים וְהַתַּרְגּוּם עָלֶיהָ, וְכֵן כָּתַב בְּהַגָּהַת יֵשׁ נוֹחָלִין (אות לט) בְּשֵׁם הָאֲרִי"ל, וְיֵשׁ לְהַחֲזִיק בְּמִנְהָגוֹ (הכנת יום הששי לכבוד השבת), וְכֵן כָּתַב בְּכָתְבֵי (שער הכוונות ענין ליל ר), וְכֵן כָּתַב בְּסֵפֶר נְגִיד וּמְצַוֶּה (קריאה בכל יום בפרשיות), וּבְסֵפֶר מִשְׁנַת חֲסִידִים (מסכת יום הששי פ"ד אות א). וְהַפְסִיק הָאֲחָרוֹן יֹאמַר אַחַר הַתַּרְגּוּם כְּדֵי לְסַיֵּם בְּתוֹרָה. וּמִי שֶׁהוּא בַּקִּי בְּטַעֲמֵי הַקְּרִיאוֹת בַּעַל פֶּה, מִצְוָה לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה. מָהֲרַ"דְּבָ"ז (ח"ג סי' תתקסד). וְהָאֲרִי"ז זַ"ל תַּלְמִיד אֲחֵר הָיָה לָמֵנִי הַחָפֵץ וְקָרָא לָמֵנִי. וְאִפּוּר גָּדוֹל לְהַפְסִיק בְּקְרִיאַת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּדִבּוּר. וְיֵשׁ הַצִּדּוּקִים קֹדֶם שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם. וְעַיֵּן הַפְּסָקָה לִקְרוֹת אַחַר חֲצוֹת. וְאַחַר שֶׁקָּרָא יַלֵּךְ לְבֵית הַפִּרְחָץ וְיִטְבֹּל. הַכְּנָעוֹת (שער הכוונות שם): (ג) **וְדַיְבִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ תַּרְגּוּם. וְהוּא הַדִּין רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ שֵׁשׁ פְּעָמִים. עַיֵּן ט"ז (סק"א):

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

א (א) **תַּרְגּוּם.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב שֶׁכָּתַב שֶׁמְּצוּה לִקְרוֹת אַחַר חֲצוֹת. וְכָתַב בְּקִצּוּר אַחֲרוֹן לְמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ב) שֶׁיֵּשׁ שֶׁכָּתְבוּ כֵּן בְּשֵׁם גְּדוֹלֵי הָאַרְ"י זַ"ל, וְאֵין הָאֱמֶת כֵּן, כִּי בְּסֵדֶר הַכַּוָּנוֹת (שער הכוונות שם) מְבֹאָר בְּהֵיפֶךְ.

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

שֶׁלֹּא יוּכַל לִשְׁמֹעַ, (יג) וְגַם נָכוֹן לְכַתְּחִלָּה לַעֲשׂוֹת כֵּן לִקְרוֹת בְּלַחַשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר עִם הַקּוֹרֵא, וְעַיֵּן בְּפְרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה) דְּמִשְׁמַע דְּיִרְאֶה לִקְרוֹת מִלָּה בְּמִלָּה עִם הַשְּׁלִיחַ צִבּוּר כְּדֵי שֶׁיְּצִיתֵי לְהַקּוֹרֵא. וְעַיֵּן בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה דתרי קלי) מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּשֵׁם שַׁעֲרֵי אֶפְרַיִם. וְעַיֵּן בְּסֵפֶר מַעֲשֶׂה רַב (אות קלו) שֶׁכָּתַב דְּהָא דְּכָתַב הַמָּגֵן אַבְרָהָם שֶׁיִּרְאֶה לִקְרוֹת בְּלַחַשׁ מִתּוֹךְ הַסֵּפֶר עִם הַקּוֹרֵא, הַיְנוּ דַּוְקָא כְּשֶׁהַקּוֹרֵא קוֹרֵא מִתּוֹךְ הַחָפֵשׁ, אֲבָל כְּשֶׁקּוֹרֵא מִתּוֹךְ הַנָּבִיא יִקְרָא הוּא לְבַד וְכֻלָּם יִהְיוּ שׁוֹמְעִין. וְעַיֵּן שָׁם עוֹד שֶׁכָּתַב דְּאִם יִקְרְאוּ הַכֹּל בְּקוֹל רָם עִם הַקּוֹרֵא תִּהְיֶה בִּרְכַּת הַקּוֹרֵא לְבַטָּלָה:

ו (יב) **אֵין הַמַּפְטִיר וְכוּ'.** הַיְנוּ שֶׁאֵין רַשַּׁאי לְהַתְחִיל לוֹמַר הַהַפְטָרָה עַד שֶׁיִּגְמֹר וְכוּ'. וְהַטַּעַם, כְּדֵי שֶׁגַּם הַגּוֹלֵל יִתֵּן לִבּוֹ לְמַה שֶּׁיֹּאמַר הַמַּפְטִיר, שְׁחוֹבָה הִיא עַל כָּל אָדָם לִשְׁמֹעַ פָּרָשַׁת הַהַפְטָרָה כְּמוֹ פָּרָשָׁה שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה. וּבְרַשַּׁ"י שָׁם (סוטה לט: ד"ה עד שתגדל ס"ת) מַשְׁמַע שֶׁצָּרִיךְ לְהַמְתִּין עַד שֶׁיִּגְלֹל הַסֵּפֶר תּוֹרָה כְּמוֹ פָּרָשָׁה שֶׁבְּסֵפֶר תּוֹרָה. (יד) אֵין לְסַלֵּק מֵעַל הַשֻּׁלְחָן סֵפֶר הַנְּבִיאִים אוֹ הַחֻמָּשׁ שֶׁקּוֹרִין בּוֹ הַמַּפְטִיר עַד אַחַר הַבְּרָכָה, כְּדֵי שֶׁיִּרְאֶה וְיִבָּרֵךְ עַל מָה שֶׁהִפְטִיר: ז (יג) **שְׁנִיָּה.** שֶׁכֵּבָה מִסְיְמִין אֶת הַקְּרִיאָה: (יד) **וְעַיֵּן לְקַמָּן סִימָן תכ"ח.** לְעִנְיַן הַפְטָרַת אַחֲרֵי וּקְדֹשִׁים כְּשֶׁהֵן מְחֻבָּרוֹת, וְיֶתֶר דִּינֵי הַפְּטָרָה: (טו) **אַחַר קְרִיאַת הַתּוֹרָה.** לְאַפּוֹקֵי אַחַר אַשְׁרֵי לֹא יֹאמַר שׁוּם דָּבָר, דְּהַקְדִּישׁ שֶׁאוֹמְרִים לִפְנֵי הָעֲמוּד קֹדֶם תְּפִלַּת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה הוּא קָאֵי עַל אַשְׁרֵי שֶׁאָמַר בִּתְחִלָּה וְעַל כֵּן אֵין לְהַפְסִיק בֵּינֵיהֶם, וְיֵהָלְלוּ שֶׁאוֹמְרִים אֵין הֶפְסֵק. וּמַה שֶּׁנּוֹשְׁתַּרְבֵּב הַמִּנְהָג שֶׁכְּשֶׁיֵּשׁ חוֹלֶה אוֹחֲזִין הַחַזָּן הַסֵּפֶר תּוֹרָה בְּיָדוֹ לְאַחַר אַשְׁרֵי וְאוֹמֵר מִי שֶׁבֵּרַךְ וּמַפְסִיק הַרְבֵּה בֵּין אַשְׁרֵי לְקַדִּישׁ שֶׁלְּפְנֵי הָעֲמוּד, שֶׁלֹּא כְּדִין הוּא [פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ז)]: (טז) **וּבְכָל יוֹם שֶׁאֵין אוֹמְרִים וְכוּ'.** וְאִם חָל תִּשְׁעָה בְּאָב בְּשַׁבָּת, אַף עַל פִּי שֶׁאֵין אוֹמְרִים צִדְקָתְךָ צֶדֶק אוֹמְרִים אֵב הָרַחֲמִים, כֵּן כָּתַב אֵלִיָּה רַבָּה בְּסִימָן תקנ"ו (תקנ"ד) [פְּרִי מְגַדִּים (סק"ז)]. [א]וְהַפְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ה) כָּתַב שֶׁכֵּן הוּא מִנְהָגָם (סק"ז): **בִּימֵי הַסְּפִירָה.** מְשׁוּם שֶׁהֵיוּ הַגְּזֵרוֹת בְּאוֹתוֹ זְמַן. (טז) וַאֲפִלּוּ חֹל מִילָה בְּשַׁבָּתוֹת הָהֵם דְּאִיכָּא תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, אֲפִלּוּ הָכִי אוֹמְרִים. [ב]דְּהָא אוֹמְרִים אוֹתוֹ בִּימֵי חֹדֶשׁ נִיסָן כְּשֶׁמְּבָרְכִין חֹדֶשׁ אִיר דְּאִית בֵּהּ נַמִּי תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא, וְהוּא הַדִּין (י) אִם יֵשׁ מִילָה בְּנִיסָן דְּאִיכָּא תְּלָתָא לְטִיבוּתָא גַּם כֵּן אוֹמְרִים אוֹתוֹ, דְּאֵין חִלּוּק בֵּין תַּרְתֵּי לְטִיבוּתָא וּבֵין תְּלָתָא לְטִיבוּתָא]. אֲבָל בְּשֶׁחָל רֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיר בְּשַׁבָּת אֵין אוֹמְרִים אוֹתוֹ, וְכָל שֶׁכֵּן שֶׁאֵין מְזַכִּירִין בּוֹ נְשָׁמוֹת. (יח) וְכֵן בְּכָל חֹדֶשׁ נִיסָן אַף בְּיָמִים שֶׁלְּאַחַר הַפֶּסַח דְּהוּא תּוֹךְ הַסְּפִירָה גַּם כֵּן אֵין מְזַכִּירִין בּוֹ נְשָׁמוֹת, אֲבָל אַב הָרַחֲמִים אוֹמְרִים בּוֹ כֵּיוָן שֶׁהוּא בִּימֵי הַסְּפִירָה:

א (א) **לִקְרוֹת לְעַצְמוֹ בְּכָל שָׁבוּעַ.** הַיְנוּ שֶׁלֹּא יַקְדִּים לִקְרוֹת קֹדֶם אוֹתוֹ שָׁבוּעַ וְגַם לֹא יְאַחֵר, דְּצָרִיךְ לְהַשְׁלִים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר, וְכָל הַמְּשַׁלִּים פָּרָשִׁיּוֹתָיו עִם הַצִּבּוּר מַאֲרִיכִין לוֹ יָמָיו וּשְׁנוֹתָיו [גְּמָרָא (ברכות ח:)]: (ב) **שְׁנַיִם מִקְרָא.** אֲבָל לֹא יִקְרָא אֶחָד מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וְיִכָּנֵס לִשְׁמֹעַ מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, אֶלָּא צָרִיךְ לִקְרוֹת שְׁתֵּי פְּעָמִים מִקְרָא חֹרֶן מִמַּה שֶּׁשָּׁמַע מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, אִם לֹא שֶׁקָּרָא אָז גַּם כֵּן בְּכִי. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם סָעִיף קָטָן ח' שֶׁכָּתַב בְּשֵׁם לֶחֶם חֲמוּדוֹת (דברי חמודות ברכות פ"א אות לט) דְּבְדִיעֲבַד יוֹצֵא בְּפַעַם אַחַת בְּמַה שֶּׁשָּׁמַע מֵהַשְּׁלִיחַ צִבּוּר, (ו) וְיֵשׁ אַחֲרוֹנִים שֶׁמַּחְמִירִין. [ג]אֲפִלּוּ דִּיעֲבַד. וּבְעִנְיַן הַקְּרִיאָה יֵשׁ דֵּעוֹת בֵּין אַחֲרוֹנִים, יֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּקְרָא כָּל פְּסוּק שְׁתֵּי פְּעָמִים וְתַרְגּוּם עָלָיו, וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁיִּקְרָא כָּל פָּרָשָׁה שְׁתֵּי פְּעָמִים וְאַחַר כָּךְ תַּרְגּוּם, וְכֵן הַמִּנְהָג פָּשׁוּט בְּכָל הַמְּדִינוֹת. וּכְמָגֵן אַבְרָהָם (סק"א) וּכְשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה (סק"א) מְצַדְּדִים כְּדַעַת רִאשׁוֹנָה, וּבְסֵפֶר מַעֲשֶׂה רַב (אות נט) אֵיתָא שֶׁהַגְּרִ"א נָהֲג לוֹמַר תַּרְגּוּם אַחַר כָּל פָּרָשָׁה פְּתוּחָה אוֹ סְתוּמָה אוֹ אַחַר מָקוֹם שֶׁנִּרְאֶה יוֹתֵר הֶפְסֵק עָנְיָן, [ד]וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד וּדְעָבִיד כְּמַר עָבִיד. (ג) מִי שֶׁהוּא בָּקִי בְּטַעֲמֵי הַקְּרִיאוֹת בְּעַל פֶּה, טוֹב לְהַדֵּר לִקְרוֹת בְּסֵפֶר תּוֹרָה גּוּפָא: (ג) **וְדַיְבִּין.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר,

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ה (יג) תּוֹקְפָת שַׁבָּת (סק"ח): ו (יד) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ו): ז [מו] בְּאֵר הַגּוֹלָה (תוקפת שבת (סק"ו): (יד) וְעַיֵּן בְּאֵלִיָּה רַבָּה (סק"ג): (מו) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ח): (י) אַחֲרוֹנִים: (יט) פְּרִי מְגַדִּים (א"א סק"ח): **א** (ט) עוֹלַת שַׁבָּת (סק"א): **פְּרִישָׁה** (סק"א) וּשְׁעָרֵי תְּשׁוּבָה (סק"א): (כ) וְדַיְבִּין"ז (ח"ג סי' תתקסד):

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (ס"ד) כתב כהמג"א. **ב]** בשו"ע הרב (ס"ד) כתב: יש מקומות שאין אומרים אותו כשמברכין החדש וכו' ובימי הספירה כשמברכין ראש חודש אייר וסיון אומרים אב הרחמים מפני הגזרות שאירעו בימים ההם. אולם בסימן תכ"ט (ס"ח בסוגריים) כתב שאין אומרים אב הרחמים כל חודש ניסן, ובסידורו גם כן משמע שאומרים רק כשמברכים חודש סיון. **ג]** ובשו"ע הרב (ס"ח) כתב שבשעת הדחק יכול לסמוך על השמיעה מהבעל קורא. **ד]** ובשו"ע הרב (ס"ג) כתב שהמנהג לקרות כל פסוק ב' פעמים מקרא ואח"כ תרגום נכון יותר. עוד כתב: ופסוק האחרון טוב לכופלו ולחזור ולאמרו כדי לסיים בתורה (כי כן בזמן שהיו מתרגמין היו מסיימים במקרא שהיו כופלים פסוק האחרון).

עוז והדר - Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן רפה

הַפָּרָשָׁה (ד) בְּפָרוּשׁ רַשׁ"י (ה) חָשׁוּב כְּמוֹ תַּרְגּוּם, [ג]וְיֵרָא שָׁמַיִם יִקָּרֵא (ו) * תַּרְגּוּם וְגַם (ג) [ג] פָּרוּשׁ רַשׁ"י:
ג (ז) [ד]מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ (ח) חָשׁוּב עִם הַצִּבּוּר: ד [ה]מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר (ט) שֶׁיִּשְׁלִים אוֹתָהּ * קֹדֶם שֶׁיֹּאכַל
(ד) בְּשַׁבָּת, וְאִם לֹא הִשְׁלִים קֹדֶם אֲכִילָה, * [ו]יַשְׁלִים אַחַר אֲכִילָה, (י) עַד הַמִּנְחָה, [ז]וְיֵשׁ אוֹמְרִים

ויסמ"ג (עשין יט) ופרקדכי שם (פ"א סי' יט). ג בית יוסף (ד"ה ואם למד). ד שם התוספות (ע"ב ד"ה ישלים) ורא"ש. ה שם על פי מדרש. ו כלבו (סי' לו) בשם רבנו פרץ (הגהות לחשב"ץ קטן סי' קפו). ז הגהות (מיימוניות) בפרק י"ג מהלכות תפלה (אות ש) בשם הרי"ם (חשב"ץ קטן סי' קפו).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

עין ליל ו) שֶׁפִּזֵּר מוֹרֵנוּ הָרַב שְׁמוּאֵל וִיטָל מִכְּתַב יַד מָר אֲבִיו מוֹרֵנוּ הָרַב חַיִּים וִיטָל כָּתַב שֶׁרָבֵנוּ הָאֲרִ"י זַצ"ל יוֹם הַשִּׁשִּׁי תָּכִף וּמִיָּד אַחַר תְּפִלַּת שַׁחֲרִית הָיָה הוֹלֵךְ לְמָקוֹם שֵׁשׁ סֵפֶר תּוֹרָה וְקָרֵא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וְעַיִן שָׁם בְּמַחֲזִיק בְּרָכָה (סק"ט) שֶׁאֵין לִקְרוֹת שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּאֶשְׁמֹרֶת יוֹם הַשִּׁשִּׁי כִּי כְּתִבוּ גְּדוֹלֵי הָאֲרִ"י שֶׁאֵין לִקְרוֹת תַּרְגּוּם בַּלַּיְלָה, גַּם כָּתַב (שם סק"י) שֶׁהָעֹקֶר לִקְרוֹת כָּל פָּרָשָׁה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם, וּלְכוֹ כְּמוֹ שֶׁכָּתַב לִקְרוֹת כָּל פָּרָשָׁה קְטַנָּה, עַיֵּן שָׁם: **ב [ג] פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** עַיֵּן בְּאֵר הַיטֵב. וְכָתַב בִּבְרֵכֵי יוֹסֵף (סק"ב) שֶׁפִּיְּסוּ שֶׁל שְׁלֹמֹה קְרוֹשִׁין פֶּרֶק ב' (סי' יד) כָּתַב אִם אֵינוֹ יָכוֹל לִלְמֹד שְׁנֵיהֶם יִקְרָא פָּרוּשׁ רַשׁ"י וְלֹא תַּרְגּוּם עַיֵּן שָׁם, אֲבָל לְפִי מָה שֶׁכָּתְבוּ חִכְמֵי הָאֱמֶת יֵשׁ קְפִידָא בְּתַרְגּוּם, וְלָכֵן אִם אֵין שְׁהוּת לִלְמֹד שְׁנֵיהֶם יִלְמֹד תַּרְגּוּם, עַיֵּן שָׁם:

בַּאֵר הַיטֵב

ב (ג) **פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** הֵיכִי מִי שֶׁיָּכוֹל לְהָבִין, אֲבָל מִי שֶׁאֵינוֹ בַּר הָכִי, דַּאי רָאוּי לִקְרוֹת בְּפָרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז כְּגוֹן סֵפֶר צְאֶינָה וּרְאֶינָה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ כְּדֵי שֶׁיָּבִין עִנְיַן הַפָּרָשָׁה. וּלְפִי חַכְמֵי הַקַּבָּלָה מַשְׁמַע דְּוַקָּא תַּרְגּוּם, אֲבָל מִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ תַּרְגּוּם יִקְרָא שְׁתֵּי פְּעָמִים מִקְרָא וְאֶחָד כָּךְ כְּשֶׁיִּהְיֶה לוֹ תַּרְגּוּם יִקְרָא. סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת): **ד (ז) בְּשַׁבָּת.** הֵינוּ אִם הָיָה אָנֹס גָּדוֹל בְּעֶרֶב שַׁבָּת.

בֵּאוּר הַלָּכָה

'אֲשֶׁר פְּדִיתָה' אֵלּוּ הַפָּתִים, מִכָּאן שֶׁהַפָּתִים צְרִיכִין כַּפָּרָה. וְקָרְבוּ בְּשַׁבָּת שֶׁהַכֹּל נִמְצָאִים בְּבֵית הַבְּנֶסֶת, וְהַיְינוּ יִתֵּן אֶל לִבּוֹ [בַּיִת יוֹסֵף (ד"ה ריכרן) וְהוּבָא בְּהַגָּ"א]:

ב * תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י. הִנֵּה בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה ואם למד) כָּתַב בְּשֵׁם סְמַ"ג (עשין יט) שֶׁצָּדַק מוֹרֵנוּ רַבּוֹתָיו שֶׁהַפָּרוּשׁ מוֹעִיל יוֹתֵר מִן הַתַּרְגּוּם וְהוּבְאוּ דְּבָרָיו גַּם כֵּן בְּמָרְדְּכַי (ברכות פ"א סי' יט) וְהַגֻּהוֹת מֵיְמוֹנִיּוֹת בְּפֶרֶק י"ג מֵהִלְכוֹת תְּפִלָּה (אות ש), וְכָתַב הַבַּיִת יוֹסֵף עַל זֶה וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, מִיהוּ כָּתְבוּ סְמַ"ג וְהַגֻּהוֹת דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י וְרַב צֶמַח וְרַבֵּי נְטרוֹנַאי שֶׁכָּתְבוּ שֶׁהַתַּרְגּוּם וְכָתְבוּ מִפְּנֵי שְׁגִּפְּתָן בְּסִינַי עַד כָּאן, וְיֵרָא שָׁמַיִם יֵצֵא אֶת כֻּלָּם וְיִקְרָא תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י. עַד כָּאן לְשׁוֹן הַבַּיִת יוֹסֵף. וְהִנֵּה הַמְעַיֵּן בְּתוֹסְפוֹת (ברכות ח. ד"ה שנים) וְהָרא"ש (פ"א סי' ח) יִרְאֶה דְּכוֹלְהוּ לְהוּ דְּדַוְקָא לְשׁוֹן לַמֵּד שֶׁאֵין פָּרוּשׁ מַסְפִּיק גְּרִיעָא מִתַּרְגּוּם, אֲבָל פָּרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁמְּפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן וְהַמִּלּוֹת וְנַעֲשֶׂה פִּי יְסוֹדוֹת שֶׁל חֲזַ"ל] וּכְמוֹ פָּרוּשׁ רַשׁ"י לֹא גְּרִיעָא מִתַּרְגּוּם, וּבְסֵמַ"ג נִכָּר לְהַדְיָא לְהַמְעַיֵּן שָׁם שֶׁחָסֵר שָׁם אֵיזֶה תֵּבוֹת וְקַאֵי רַק אַלְשׁוֹן לַמֵּד לְחוּד, וּבְרוּךְ הַשֵּׁם שֶׁמְּצָאתִי כֵּן בְּהַדְיָא בְּהַגָּהוֹת מֵיְמוֹנִי (שם) כְּשֶׁהִתְפִּיק דִּבְרֵי הַסֵּמַ"ג כָּתַב וְזֶה לְשׁוֹנוֹ וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים דְּהוּא הַדִּין לְלַמֵּד וְלֹא נִרְאֶה לְרַ"י וְכוּ' מַשְׁמַע דְּרַק אִלֵּימָא פָּלִיג, וְגַם רַב נְטרוֹנַאי אִפְּשָׁר דְּמוֹדֶה בָּזֶה דְּהַפָּרוּשׁ שֶׁמְּפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן יוֹתֵר מִתַּרְגּוּם חָשִׁיב טְפֵי מִתַּרְגּוּם אַף שֶׁנִּפַּתָּן בְּסִינַי, וּפְלָא, שֶׁהֲלֹא הַבַּיִת יוֹסֵף בְּעַצְמוֹ הֵבִיא הַגֻּהוֹת מֵיְמוֹנִי, וְאַמַּאי כָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף בְּשֵׁם הַגֻּהוֹת דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י הֲלֹא הָרַ"י לֹא קָאֵי רַק עַל לְשׁוֹן לַמֵּד, וְאִילּוּ דָּמָה שֶׁכָּתַב הַבַּיִת יוֹסֵף דְּאֵין נִרְאֶה לְרַ"י הוּא רַק שִׁגְרָא דִּלְשׁוֹנָא דַּהֲגֻהוֹת מֵיְמוֹנִי נָקַט וְכִנּוּתוֹ רַק עַל רַב צֶמַח וְרַב נַטְרוֹנַאי, וּסְבִירָא לֵיהּ לְהַבַּיִת יוֹסֵף דְּלְהָרַב צֶמַח וְרַב נְטרוֹנַאי שֶׁכָּתְבוּ דְּהַתַּרְגּוּם זָכָה מִפְּנֵי שְׁגִּפַּתָּן בְּסִינַי אִם כֵּן מִפְּלִיגָא דְּהוּא עַדִיפָא מִכָּל פָּרוּשׁ שֶׁבָּעוֹלָם, אַף שֶׁבְּהַסֵּמַ"ג לֹא מַשְׁמַע קְצַת הָכִי. הֵיצֵא מִדְּבָרֵינוּ דְּאֵין לָנוּ פּוֹסֵק מִפֹּרָשׁ שֶׁיִּסְבֹּר דְּהַתַּרְגּוּם חָשׁוּב טְפֵי מִפָּרוּשׁ רַשׁ"י, וּמִכָּל מָקוֹם נִרְאֶה לְדִינָא לְנַהֹג כְּהַבַּיִת יוֹסֵף, דְּאַף שֶׁפָּרוּשׁ רַשׁ"י מְפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן יוֹתֵר מִתַּרְגּוּם, אֲבָל מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ כַּמָּה תֵּבוֹת וְגַם כַּמָּה פְּסוּקִים שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם פָּרוּשׁוֹ שֶׁל רַשׁ"י וְאִם כֵּן לֹא נִשְׁאַר לוֹ שֵׁם כִּי אִם מִקְרָא לְבַד, וְהַתַּרְגּוּם מְפָרֵשׁ כָּל פְּסוּק וְכָל תֵּבָה:

ד * קֹדֶם שֶׁיֹּאכַל?. הַמְּנַן אַכְרָהָם (סק"י) **הֵבִיא דְּעוֹת דְּמַסְקֵי הֲפָנָּוֹת** (ענין ליל ר) **מִשְׁמַע דְּלִכְתְּחִלָּה יְשַׁלִּים בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְרַק בְּשֶׁהָיָה אָנוּס יְשַׁלִּים בְּשַׁבָּת, וּבְבֵית יוֹסֵף** (ד"ה מצוה) **וּמַגִּיד מִישָׁרִים** (משלי סי' כג פסוק ו) **מִשְׁמַע דְּלִכְתְּחִלָּה יְתַחִיל בְּעֶרֶב שַׁבָּת וְיַשְׁלִים בְּשַׁבָּת, וְעַיֵּן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק"ח-ט) **בְּשֵׁם הָאוֹר זָרוּעַ וְתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה וְהַגָּר"א:**

* **יַשְׁלִים אַחַר אֲכִילָה.** וּמַה שְּׁצִוָּה רַבִּי שֶׁיִּזָּהֲרוּ הַפָּרָשָׁה קֹדֶם הַסְּעוּדָה, הוּא רַק

וְאֵילָךְ, לְאוֹ דַּוְקָא הוּא: **(ח) חָשׁוּב עִם הַצִּבּוּר.** כְּמָה אַחֲרוֹנִים כָּתְבוּ (סק"ג) דְּמִן הַמֻּבְחָר הוּא לִקְרוֹתָהּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְעַיֵּן בְּשַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה וּבְסַפָּר מַסֶּה יְהוּדָה (סק"ג) כָּתַב דְּאִם הוּא קוֹרֵא מִתְּחִלַּת הַשָּׁבוּעַ וְהָלְאָה הוּא גַּם כֵּן בִּכְלַל מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה מצוה) דְּמוּכָח כֵּן מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (תפלה פי"ג הכ"ה), וְכֵן בְּסַפֶּר מַעֲשֶׂה רַב (סי' נט) כָּתַב בְּהַנְהָגַת הַגְּרָ"א שֶׁהָיָה נוֹהֵג תָּכָף אַחַר הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם לִקְרֹא מִקְצָת מֻהַסִּדְרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וּמְסַיֵּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת: **ד (ט) שֶׁיַּשְׁלִים אוֹתָהּ וְכוּ'.** שֶׁצִּוָּה רַבִּי אַל תֹּאכְלוּ לֶחֶם בְּשַׁבָּת עַד שֶׁתִּגְמְרוּ אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט (י"ז) דְּאֵין לְעַכֵּב מֵחֲמַת זֶה הָאֲכִילָה עַד אַחַר חֲצוֹת וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רפ"ח (ס"א) דְּזֶהוּ רַק מִצְוָה בְּעֶלְמָא. וּלְכְתְּחִלָּה מַהֲנָכוֹן אִם לֹא קָרֶא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת, לְהַשְׁכִּים בְּשַׁבָּת בַּבֹּקֶר וְלִקְרֹא הַשְּׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם קֹדֶם הֲלִיכָתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת [כֵּן אִיתָא בְּאוֹר זָרוּעַ רֵישׁ הִלְכוֹת שַׁבָּת (ח"ב סי' מב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה רֵישׁ בְּרָכוֹת (ד: ד"ה לעולם) עַיֵּן שָׁם]: **(י) עַד הַמִּנְחָה.** דְּמִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה מַתְחִילִין הַצִּבּוּר לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שְׁבוּעַ הַבָּא:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

אַף עַל פִּי שֶׁאֵין בּוֹ תַּרְגּוּם. (ג) וְהוּא הַדִּין 'רְאוּבֵן וְשִׁמְעוֹן' (שמות א ב) וְכַיּוֹצֵא בָּזֶה צָרִיךְ לִקְרוֹתוֹ שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. (ד) [א]וְיֵשׁ מַחְמִירִין דְּבַ"עַטָּרוֹת וְדִיבוֹן' שֶׁיֵּשׁ בּוֹ תַּרְגּוּם יְרוּשַׁלְמִי צָרִיךְ לִקְרוֹת שָׁם הַתַּרְגּוּם: **ב** (ד) **בְּפָרוּשׁ רַשׁ"י.** שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַמִּקְרָא כְּמוֹ שֶׁמְּפָרֵשׁ הַתַּרְגּוּם וְיוֹתֵר מִמֶּנּוּ. (ה) אֲבָל אִם קָרָאהּ בִּשְׁאָר לַעַז שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ רַק אֶת הַמִּלּוֹת לְחוּד לֹא יָצָא יְדֵי חוֹבָתוֹ בִּמְקוֹם תַּרְגּוּם, לְפִי שֶׁהַתַּרְגּוּם מְפָרֵשׁ כְּמָה דְּבָרִים שֶׁאֵין לְהָבִין מִתּוֹךְ הַמִּקְרָא: **(ה) חָשׁוּב כְּמוֹ תַּרְגּוּם.** וְעַל כֵּן יוֹצֵא בְּמָה שֶׁקּוֹרֵא שְׁנֵי פְּעָמִים מִקְרָא וְאֶחָד פָּרוּשׁ רַשׁ"י, (ו) וְאוֹתָן פְּסוּקִים שֶׁאֵין עֲלֵיהֶם פָּרוּשׁ רַשׁ"י [ב]יִקְרָא אוֹתָן שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. (ז) מִי שֶׁאֵינוֹ בַּר הָכִי שֶׁיָּבִין אֶת פָּרוּשׁ רַשׁ"י, רָאוּי לִקְרוֹת בְּפָרוּשׁ הַתּוֹרָה שֶׁיֵּשׁ בִּלְשׁוֹן אַשְׁכְּנַז בְּזִמַּנֵנוּ כְּגוֹן סֵפֶר צְאֶינָה וּרְאֶינָה וְכַיּוֹצֵא בּוֹ הַמְכֻנָּאִים אֶת הַפָּרָשָׁה עַל פִּי פָּרוּשׁ רַשׁ"י וּשְׁאָר חֲכָמֵינוּ ז"ל הַבָּנוּיִם עַל יְסוֹד הַתַּלְמוּד: **(ו) תַּרְגּוּם וְגַם פָּרוּשׁ רַשׁ"י.** כִּי הַתַּרְגּוּם יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה שֶׁנִּפַּתָּן בְּסִינַי (ס) וְגַם הוּא מְפָרֵשׁ כָּל מִלָּה וּמִלָּה, וּפָרוּשׁ רַשׁ"י יֵשׁ לוֹ מַעֲלָה שֶׁהוּא מְפָרֵשׁ אֶת הָעִנְיָן עַל פִּי מִדְרָשֵׁי חֲזַ"ל יוֹתֵר מֵהַתַּרְגּוּם, וּבֶאֱמֶת כֵּן רָאוּי לְנָהֹג לְכָל אָדָם שֶׁיִּלְמֹד בְּכָל שָׁבוּעַ הַסִּדְרָה עִם פָּרוּשׁ רַשׁ"י לְבַד הַתַּרְגּוּם, כִּי יֵשׁ כַּמָּה פֻּרָשִׁיוֹת בַּתּוֹרָה וּבִפְרָט בְּחֶלֶק וַיִּקָּרֵא שֶׁאִי אֶפְשָׁר לַהֲבִינָם כְּלָל עַל יְדֵי תַּרְגּוּם לְחוּד. (ט) מִי שֶׁאֵין בְּיָדוֹ תַּרְגּוּם רַק הַחָפֵשׁ לְבַד יֵשׁ לוֹ, יִקְרָא שְׁנֵי פְּעָמִים מִקְרָא וְאַחַר כָּךְ כְּשֶׁיִּזְדַּמֵּן לוֹ תַּרְגּוּם יֹאמַר. לֹא יִקְרָא פָּסוּק הַמְאֻחָר קֹדֶם הַמְּקֻדָּם אֶלָּא יִקְרָא כַּסֵּדֶר. לֹא יִקְרָא הַתַּרְגּוּם תְּחִלָּה וְאַחַר כָּךְ מִקְרָא, (י) אֶלָּא יִקְרָא לְכְתְּחִלָּה שְׁנַיִם מִקְרָא מִקֹּדֶם וְאַחַר כָּךְ תַּרְגּוּם. אִם אָפְשָׁר לוֹ שֶׁלֹּא יַפְסִיק בִּשְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם עַל שׁוּם דָּבָר הוּא (יא) טוֹב וְיָפֶה מְאֹד, וְכֵן רָאִיתִי מֵהַמְדַקְדְּקִים עוֹשִׂין כֵּן, וְכֵן רָאוּי לַבַּעַל נֶפֶשׁ לַעֲשׂוֹת [(שְׁיָרֵי) כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) בְּשֵׁם סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת)]: **ג (ז) מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְאֵילָךְ.** כֵּיוָן (יב) שֶׁמַּתְחִילִין בְּמִנְחָתָא דְּשַׁבָּתָא לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שָׁבוּעַ הַבָּא נָחְשַׁב שׁוּב הַקּוֹרֵא כְּקוֹרֵא עִם הַצִּבּוּר, וְאִם כֵּן מַה שֶּׁכָּתַב הַמְחַבֵּר מִיּוֹם רִאשׁוֹן וְכִסְפָר מַסֶּה יְהוּדָה (סק"ג) כָּתַב דְּאִם הוּא קוֹרֵא מִתְּחִלַּת הַשָּׁבוּעַ וְהָלְאָה הוּא גַּם כֵּן בִּכְלַל מְצָוָה מִן הַמֻּבְחָר, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַב בְּבֵית יוֹסֵף (ד"ה מצוה) דְּמוּכָח כֵּן מִדִּבְרֵי הָרַמְבַּ"ם (תפלה פי"ג הכ"ה), וְכֵן בְּסַפֶּר מַעֲשֶׂה רַב (סי' נט) כָּתַב בְּהַנְהָגַת הַגְּרָ"א שֶׁהָיָה נוֹהֵג תָּכָף אַחַר הַתְּפִלָּה בְּכָל יוֹם לִקְרֹא מִקְצָת מֻהַסִּדְרָה שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם וּמְסַיֵּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת: **ד (ט) שֶׁיַּשְׁלִים אוֹתָהּ וְכוּ'.** שֶׁצִּוָּה רַבִּי אַל תֹּאכְלוּ לֶחֶם בְּשַׁבָּת עַד שֶׁתִּגְמְרוּ אֶת כָּל הַפָּרָשָׁה. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשׁוּט (י"ז) דְּאֵין לְעַכֵּב מֵחֲמַת זֶה הָאֲכִילָה עַד אַחַר חֲצוֹת וּכְדִלְקַמָּן בְּסִימָן רפ"ח (ס"א) דְּזֶהוּ רַק מִצְוָה בְּעֶלְמָא. וּלְכְתְּחִלָּה מַהֲנָכוֹן אִם לֹא קָרֶא שְׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם בְּעֶרֶב שַׁבָּת, לְהַשְׁכִּים בְּשַׁבָּת בַּבֹּקֶר וְלִקְרֹא הַשְּׁנַיִם מִקְרָא וְאֶחָד תַּרְגּוּם קֹדֶם הֲלִיכָתוֹ לְבֵית הַכְּנֶסֶת [כֵּן אִיתָא בְּאוֹר זָרוּעַ רֵישׁ הִלְכוֹת שַׁבָּת (ח"ב סי' מב) וְכֵן מַשְׁמַע בְּתַלְמִידֵי רַבֵּנוּ יוֹנָה רֵישׁ בְּרָכוֹת (ד: ד"ה לעולם) עַיֵּן שָׁם]: **(י) עַד הַמִּנְחָה.** דְּמִמִּנְחָה וּלְמַעְלָה מַתְחִילִין הַצִּבּוּר לִקְרוֹת פָּרָשַׁת שְׁבוּעַ הַבָּא:

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ג) מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ב) בְּשֵׁם הַשְּׁוּר: **(ד)** עַיֵּן בְּטוּר: **ב (ס)** טוּר: **(ו)** כְּנֶסֶת הַגְּדוֹלָה (הגה"ט) בְּשֵׁם ר"מ מִינְץ: **(ז)** ט"ז (סק"ב): **(ס)** דְּאִי לָאו הָכִי וַדַּאי פָּרוּשׁ רַשׁ"י עָדִיף כְּמוֹ שֶׁבָּאַרְתִּי בְּבֵאוּר הֲלָכָה (ד"ה תרגום): **(ע)** מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ד) בְּשֵׁם סֵדֶר הַיּוֹם (הכנת יום הששי לכבוד השבת): **(י)** דִּבְרֵי חֲמוּדוֹת עַל הָרא"ש (ברכות פ"א ס"ק מא). עַיֵּן שָׁם שֶׁכָּתַב דִּבְדִידֶעצד יֵצֵא אַף בְּקוֹרֵא תַּרְגּוּם בְּאֶמְצַע כְּדִמּוּכָח בְּלִבּוּשׁ (ס"ה) בְּהָרְיָא: **(יא)** נִרְאֶה לִי דְּזֶה הוּא אַף בֵּין פָּרָשָׁה לְפָרָשָׁה, אֲבָל בְּאֶמְצַע עִנְיָנָא מִן הַדִּין אָסוּר לְהַפְסִיק וּכְמוֹ שֶׁאָמְרוּ חֲזַ"ל הַפּוֹסֵק מִדִּבְרֵי תּוֹרָה וְעוֹסֵק בְּדִבְרֵי שִׂיחָה מַאֲכִילִין אוֹתוֹ גַּחֲלֵי

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וכן כתב בשו"ע הרב (ס"א) שיקרא בתרגום ירושלמי. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ב וקו"א סק"א) כתב שכשקורא עם רש"י צריך לקרוא שלש פעמים מקרא, דהיינו שקורא שני פעמים מקרא ופעם שלישית חוזר את הפרשה עם רש"י, לפי שאין רש"י על כל התיבות והפסוקים.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah